

proFem - centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.

Nejdůležitější body:

- Vydali jsme analýzu 55 pravomocných rozsudků zabývajících se znásilněním
- Máme nové logo
- Začali jsme poskytovat novou službu-chatové poradenství

Do nového roku s novým logem

Organizace proFem vznikla před více než dvaceti lety, v roce 1993.

Poprvé za dobu naší existence měníme logo. Možná poznáte, že pochází ze stejné dílny jako naše logo původní, totiž od grafičky Jany Štěpánové, které za něj tímto děkujeme, a především za její dlouhodobou podporu proFemu.

Cesta k novému logu trvala skoro rok. Hledali jsme symboly, které charakterizují jak naše téma, tak náš způsob práce.

Nakonec jsme se rozhodli pro dvě hesla, která snad naši práci charakterizují nejlépe.

Právo – neznamená jen právní poradenství a zastupování pro klientky, ale také právo na život bez násilí, lidská práva a právo na – naše druhé heslo - **Pomoc**. Chceme pomáhat právem a chceme svými aktivitami, analýzami a publikacemi také pomáhat právu, aby lépe sloužilo společnosti.

Uvnitř tohoto vydání:

Méně či více překvapivá zjištění—výsledky analýzy	2
Komentář Jitky Polákové, ředitelky proFem k analýze	2
Stačí říci ne? Ano!	3
Otázka viny a trestu	3
Reakce médií na analýzu	3
proFem chatuje	4
PF 2018	4

Bojujeme proti sexuálnímu násilí

Konec listopadu každoročně patří boji proti násilí na ženách.

Symbolicky právě v tomto období jsme vydali analýzu rozsudků v případech sexuálního násilí, kterou zpracovala naše vedoucí právnička Mgr. Veronika Ježková.

Její vznik podpořil Úřad vlády ČR z programu Podpora veřejně účelných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů.

Na dalších stránkách se dozvíte více o zjištěních,

která tato analýza přinesla, a také o reakcích, které vzbudila.

Jitka Poláková, ředitelka proFem o analýze říká:

Česká republika má před sebou ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva).

Český právní řád doposud není v souladu s touto úmluvou. Tato analýza předkládá vhodné legislativní opatření, které naplňuje principy úmluvy. Materiál zahrnuje zkušenosti ze zahraničí, což může být pro další práci v této oblasti velkou inspirací.

Ze studie bych ráda vyzdvihla, že autorka předkládá velmi silný argumentační materiál, který by měl vést ke zvýšení trestní sazby za znásilnění.

Přestože se jedná o závažné téma, celý text je čtivě psaný, ale zároveň obsahuje důležité informace a argumenty.

Kompletní analýzu v pdf můžete stáhnout zde: http://www.profem.cz/shared/clanky/550/A5-JenAnoJeAno_WEB.pdf

Méně či více překvapivá zjištění

Alarmující závěry, které analýza přinesla:

- jednoznačně stoupá sexuální kriminalita mladistvých pachatelů, významné procento pachatelů též tvoří osoby vyššího věku;
- nadále platí, že tři čtvrtiny obětí pachatele zná;
- stoupá počet obětí, které se s pachatelem seznámily prostřednictvím sociální sítě;
- téměř 90% pachatelů jsou osoby tzv. normální, netrpící žádnou deviací;
- vysoké procento pachatelů je k oběti v příbuzenském nebo obdobném vztahu;
- poměr ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody a trestů odnětí svobody s podmíněným odkladem je téměř 50:50

PROFEM PRÁVO POMOC

Sexuální násilí v ČR z pohledu práva

Otázka viny a trestu

Analýza poukázala na děsivou rozhodovací praxi soudů, kdy v námi analyzovaných případech byly **oběťmi převážně děti**, a to v 61,54% a **mladiství** (15-18 let) ve 12,31% případů. **V 75% případů se oběť s pachatelem znala**, velice často byl **pachatelem otec**, druh matky, **prarodič** či druh babičky oběti. I přes tato fakta ve **39,29%** případů byl **uložen podmíněný odklad výkonu trestu**, velice často však bez současného uložení ochranného opatření.

Na naše upozornění na potřebu zpřísnění trestání sexuálně motivované trestné činnosti **zareagovalo Ministerstvo spravedlnosti tvrzením, že současné trestní sazby jsou dostatečné**, jelikož odrazují pachatele od recidivy.

Za tuto reakci obdrželo Ministerstvo vnitřně „palec dolů“ od týdeníku Respekt, který vyjádřil svůj despekt k tomuto postoji.

Dle našeho názoru je postojem Ministerstva zcela pomíjena represivní funkce trestů, kdy v závažných případech sexuálního násilí pachatel odchází od soudu s pocitem, že nebyl potrestán, zatímco oběť - dokonce i dítě mladší 15 let si odnáší těžké následky, se kterými se bude potýkat minimálně několik let, v některých případech však celý život.

Celá reakce Ministerstva je následující: Ministerstvo upozornilo na to, že věk oběti zákoník bere v úvahu. Pachatelům, kteří znásilní nezletilé, hrozí vyšší trestní sazby. *„Skutečnost, zda po znásilnění oběť otěhotněla, sice není zohledněna právní úpravou, nicméně se jedná o okolnost, kterou soudy mohou zohlednit jako jinou obecně přitěžující okolnost, což má za následek uložení přísnějšího trestu.“* „ podotkl úřad, jehož stanoviska tlumočil Jakub Říman z tiskového oddělení.

Naše analýza rozsudků však ukázala, že se to bohužel neděje.

Analýzu celkově provázela poměrně velká mediální odezva. Veškeré odkazy na články v médiích najdete na našich webových stránkách : www.profem.cz v záložce : Analýza rozsudků v případech sexuálního násilí.

Stačí říci ne? Ano!

Jedním z témat analýzy je koncepce trestného činu znásilnění založená na absenci konsensu jednoho z aktérů sexuálního styku. K této otázce se vyjádřila i **JUDr. Marie Vanduchová, CSc.** z Právnické fakulty UK, specialista na trestní právo:

Konstrukce trestného činu znásilnění založená na pouhém neprojevení souhlasu oběti se sexuální aktivitou pachatele je novodobým trendem, což potvrzuje i přijetí nového trestného činu sexuálního zásahu, sexuálního nátlaku a znásilnění v roce 2016 v Německu.

Na rozdíl od dosavadní kontinentální konstrukce znásilnění, kladoucí důraz na objektivní stránku činu, akcentuje novodobá koncepce subjektivní stránku, kdy není přítomen souhlas oběti a pachatel neměl důvod se domnívat, že souhlas přítomen byl. Tato koncepce na první pohled působí pokrokověji, neboť neklade před oběť povinnost bránit se, resp. prokazovat, proč náležitá obrana nebyla přítomna, a nepochybně má význam preventivní.

proFem chatuje

Od listopadu 2017 jsme díky projektu z oddělení prevence kriminality MHMP, rozšířili portfolio našich služeb o chatové poradenství. Klientky a klienti se s námi mohou spojit dvakrát týdně prostřednictvím portálu elinka.iporadna.cz. Chatové poradenství doplňuje naše sociální služby, telefonické, e-mailové a osobní konzultace. Jedná se o **nízkoprahovou službu**, kterou lze využít odkudkoli, kde je připojení k internetu. Služba je **bezplatná a anonymní**.

Chatové poradenství je určeno především klientkám, které potřebují komunikovat o **mimořádně citlivých tématech**, o kterých **nezvládají nebo nechtějí mluvit tváří v tvář**. Je obvyklé, že se lidé při internetové komunikaci necítí zavázáni a cítí méně rozpaků. To vede ke snažšímu navázání kontaktu a rychlejšímu otevření se. Kromě poskytnutí okamžité podpory a krizové intervence umožňuje chat zmapovat si zcela nezávazně nabídku služeb ještě předtím, než se klientka rozhodne některou z nich využít.

Na chatu konzultují sociální pracovníce proFem s výcvikem v krizové intervenci a chatové krizové intervenci. **Od prvního dne, kdy jsme chat spustili, je hojně využíván a objevují se na něm především závažná témata znásilnění a dlouhodobé domácí násilí.** Často nám klientky sdělují, že se s tématem svěřují vůbec poprvé.

Pochopitelně je chatový kontakt omezený. Není možné řešit právní otázky ani terapeutická témata, protože během **90 minut vyhrazených pro jeden chat** nezvládneme situaci důkladně a do hloubky zmapovat. Proto se zaměřujeme hlavně na psychickou podporu, poskytnutí zásadních informací, motivaci k pozitivním změnám a vyhledání pomoci.

Kontakt: www.elinka.iporadna.cz, chatovací hodiny: **středa 16-19, pátek 9-12**

JSME NA WEBU!

WWW.PROFEM.CZ

jsme na
facebooku

PROFEM
PRÁVO
POMOC

Tým proFem přeje všem krásné svátky a radost v roce 2018!

